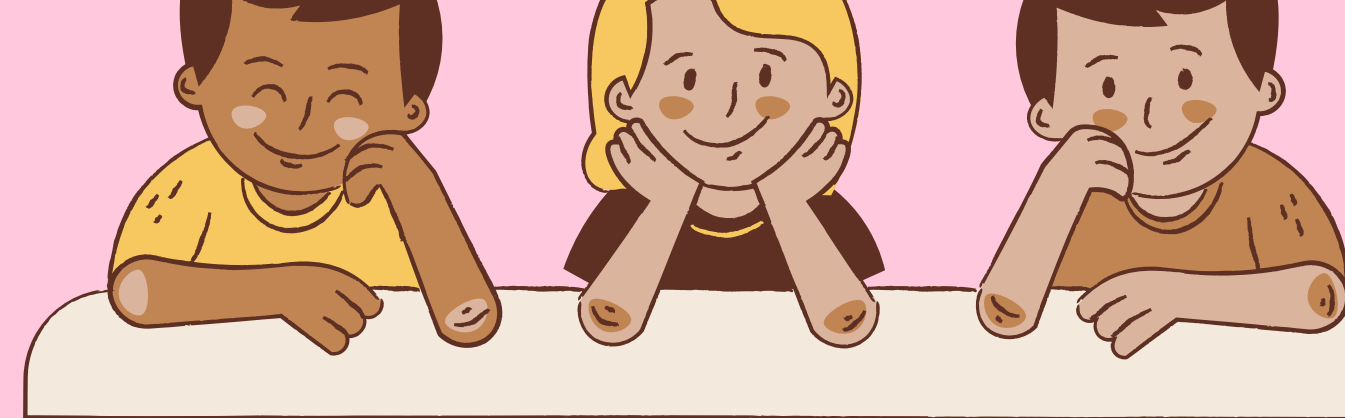
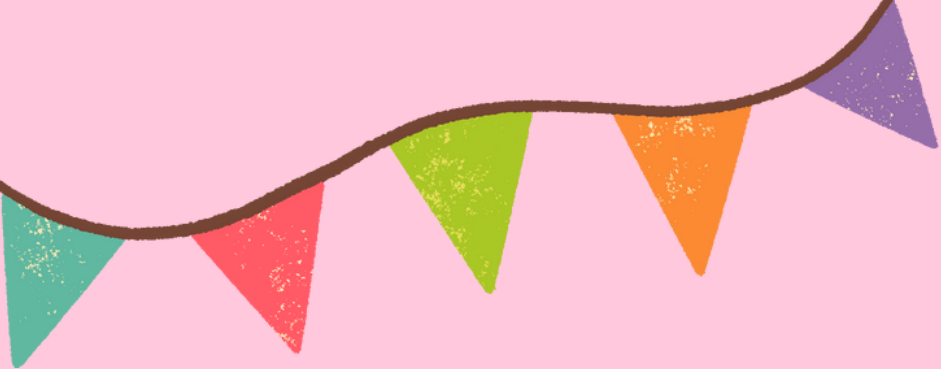

**2022-2023-окуу жылына карата БИОЛОГИЯ мугалимдеринин
август кеңешмесине методикалык сунуштар**

**Методические рекомендации к августовским совещаниям
учителей БИОЛОГИИ на 2022-2023 учебный год**

**Сатыбекова
Майрам Абдыкуловна
п.и.к., доцент
тел.0708623981**

Биологиялык билимдер ар бир адамдын табиятка, коомго, өзүнө карата мамилелик маданиятынын өзөгү болуп эсептелет.

Биологическое знание является ядром культурного отношений каждого человека с природой, обществом и самим собой.

Мектептик биологиялык билим берүүгө төмөнкүдөй жаңы милдеттер коюлган:

1

Жердеги бардык жашоонун баалуулугун түшүнүү үчүн тирүү жаратылыштын түзүлүштүк – функционалдык, генетикалык негиздерин, жандуу жаратылыштын бардык дүйнөсүнүн организмдеринин көбөйүшүн жана өнүгүшүн, экосистемалардын, биологиялык ар түрдүүлүктүн, эволюциянын негиздери жөнүндөгү билимдердин системасын өздөштүрүү;

2

Экологиялык этика нормаларын жана эрежелерин, мектеп окуучуларына экологиялык тарбиянын негизи катары жандуу жаратылышка жоопкерчиликтүү мамиле кылууну калыптандыруу;

3

Генетикалык сабаттуулукту калыптандыруу - сергек жашоо образынын негизи катары адамдын психикалык, физикалык жана моралдык ден-соолугун сактоо;

4

Окуучулардын инсандыгын өнүктүрүү, биологиялык билимди практикада колдонууга, медицина, айыл чарба, биотехнология, айлана-чөйрөнү рационалдуу пайдалануу жана жаратылышты коргоо жаатындагы практикалык иш-чараларга катышууга умтулуу.

Перед школьным биологическим образованием поставлены следующие новые задачи:

1

Чтобы понять ценность всего живого на земле, учащиеся должны знать следующее: структурно-функциональные и генетические основы живой природы, развитие и размножение организмов, основ экосистем, биологические разнообразия всего мира живой природы

2

Формирование норм и правил экологической этики, ответственного отношения к живой природе как основа экологического воспитания школьников

3

Формирование генетической грамотности – поддержание психического, физического и нравственного здоровья человека как основа здорового образа жизни;

4

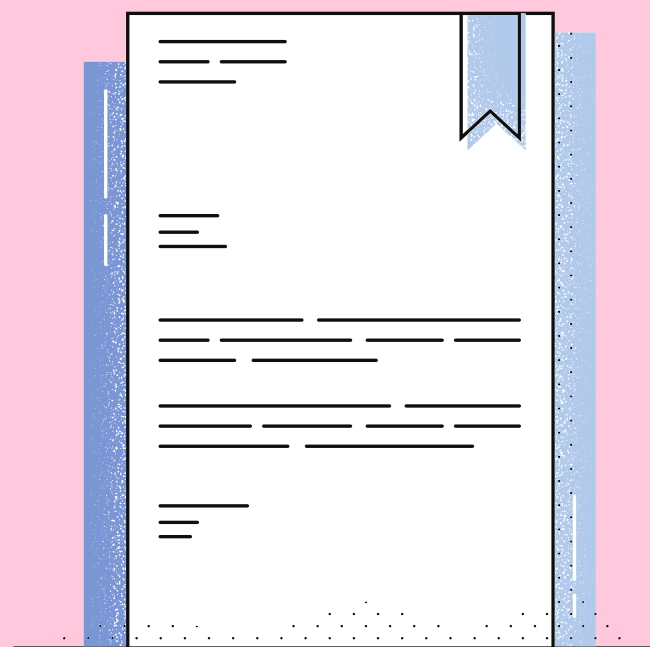
Развивать личность учащихся, применять биологические знания на практике, участвовать в практической деятельности в области медицины, сельского хозяйства, биотехнологии, рационального использования окружающей среды и охраны природы

Негизги нормативдик документтер

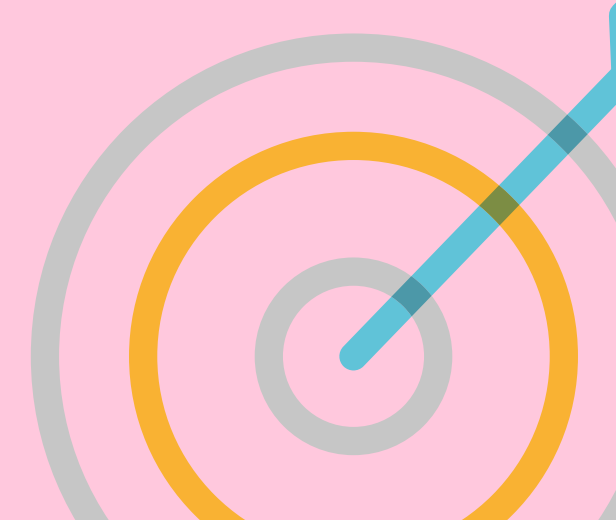
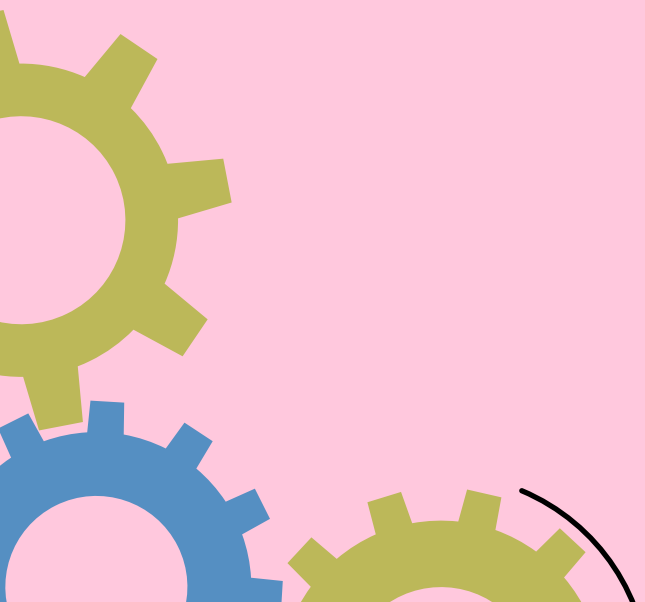
2022-2023-окуу жылында биология предметин окутууда төмөндөгү документтерди эске алуу зарыл.

Основные нормативные документы

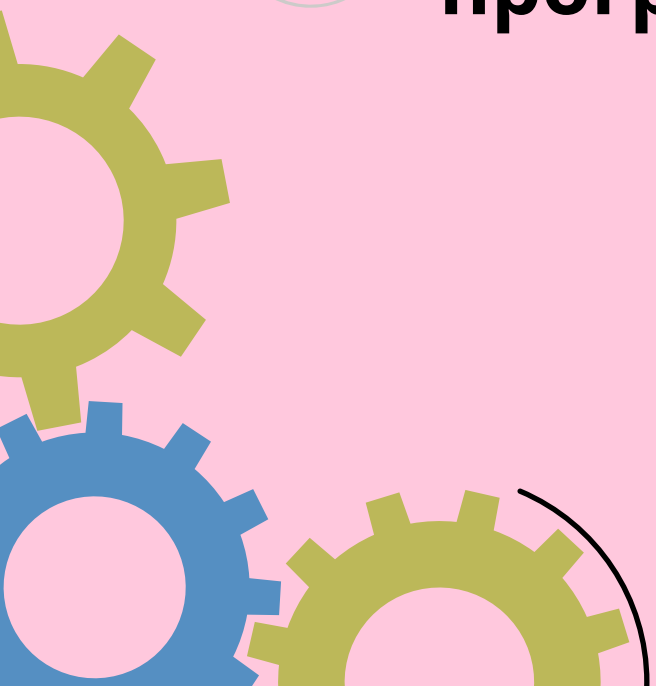
При обучении биологии в 2022-2023 учебном году необходимо учитывать следующие документы.

- **Кыргыз Республикасын 2018-2040-жж. өнүктүрүүнүн Улуттук Стратегиясы**
<http://www.president.kg>
- **2022-2023-жылдарга Кыргыз Республикасында башкарууну санариптештирүү жана санариптик инфра түзүмдү өнүктүрүү боюнча иш-чаралар планы**
<http://cbd.minjust.gov.kg/act/view/ru-ru/218797/10?cl=ky-kg&mode=tekst>
- **Кыргыз Республикасынын жалпы билим берүү уюмдарында 5-11-класстар үчүн Биология боюнча предметтик стандарт** **<https://kao.kg/предметные-стандарты/>**
- **Биология 6-11-класстар үчүн окуу программасы** **<https://kao.kg/новые-программы>**

- **Национальная стратегия развития Кыргызской Республики на 2018-2040 годы <http://www.president.kg>**
- **План мероприятий по цифровизации управления и развития цифровой инфраструктуры в Кыргызской Республике на 2022-2023 годы <http://cbd.minjust.gov.kg/act/view/ru-ru/218797/10?cl=ru-ru&mode=tekst>**
- **Предметный стандарт по «Биологии» для 5-11 классов общеобразовательных учреждений Кыргызской Республики <https://kao.kg/предметные-стандарты/>**
- **Учебная программа по биологии для 6-11 классов <https://kao.kg/новые-программы>.**

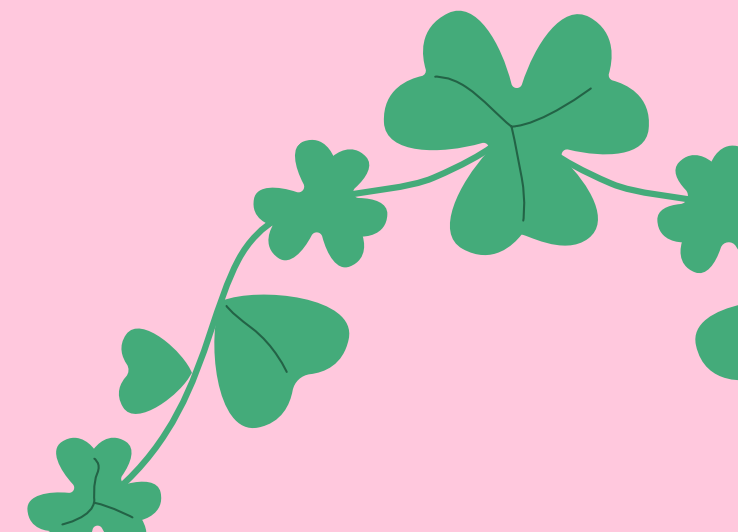

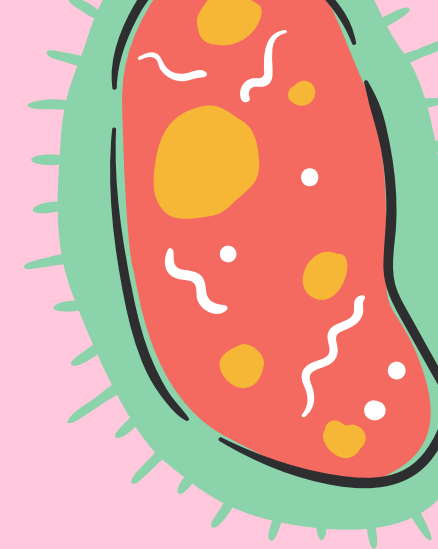
Биология предметинин Базалык окуу пландагы орду

2022-2023 окуу жылында Кыргыз Республикасынын жалпы билим берүү уюмдарынын Базистик окуу планына ылайык биология предмети жумасына 6-7-8-9-класстарда 2 сааттан, 10-11 класстарда 1 сааттан окутулат.

Место предмета биологии в Базисном учебном плане

В 2022-2023 учебном году согласно Базисному учебному плану в общеобразовательных организациях Кыргызской Республики в 6-7-8-9 классах биология преподается по 2 часа, в 10-11 классах - по 1 часу в неделю.

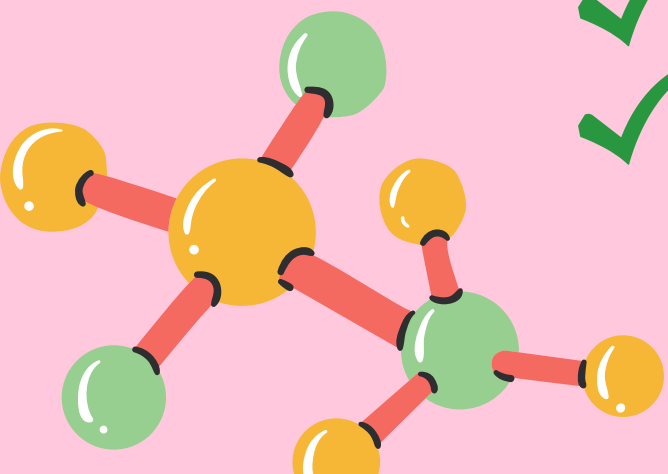

Биология предметинин мазмундук тилкелери

- ✓ Организм – биологиялык система;
- ✓ Организмден жогору турган системалар;
- ✓ Органикалык дүйнөнүн көп түрдүүлүгү жана анын эволюциясы;
- ✓ Адам жана аны курчап турган чөйрө

Содержательные линии предмета биологии

- ✓ Организм - биологическая система;
- ✓ Надорганизменные системы;
- ✓ Разнообразие органического мира и его эволюция;
- ✓ Человек и его окружающая среда;

Биология предметинин компетентүүлүктөрү:

Жандуу объекттерди
таануу жана баяндап
берүү ПК-1;

Биологиялык
процесстер жана
кубулуштарды
илимий жактан
түшүндүрүү ПК-2;

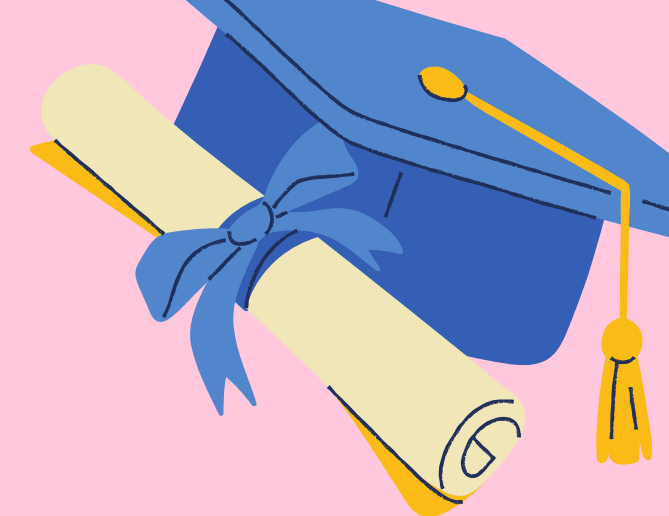
Жаратылыштагы ар
түрдүү көрүнүштөрдү,
өзгөрүүлөрдү илимий
далилдерди пайдалануу
менен чечүү ПК-3

Предметные компетентности по биологии

Распознавание и
описание живых
объектов ПК-1;

Научное
объяснение
биологических
процессов и
явлений ПК-2;

Решение различных
изменений и явлений в
природе с
использованием научных
доказательств ПК-3.

“

Билүү үчүн окуу – (учиться знать) - кесиптик – методикалык компетенттүүлүк;

“

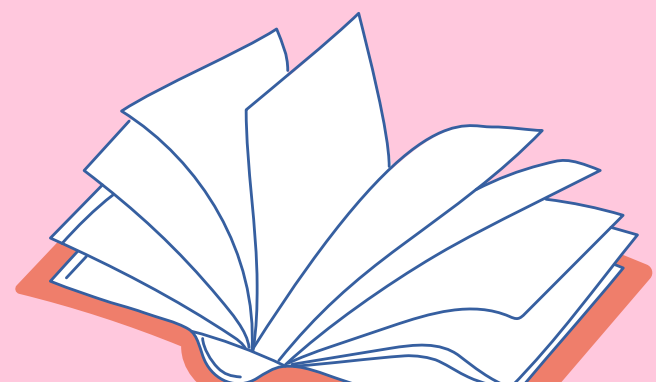
Бир нерсени жасай билүү үчүн окуу – (учиться делать) - оюндагы идеясын жүзөөгө ашыруу, ишмердүүлүктөгү компетенттүүлүк;

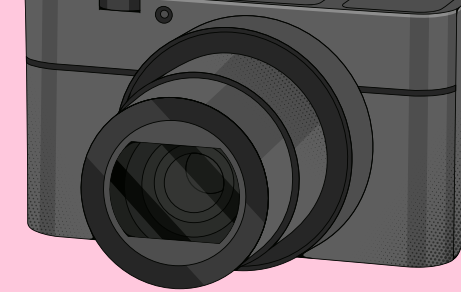
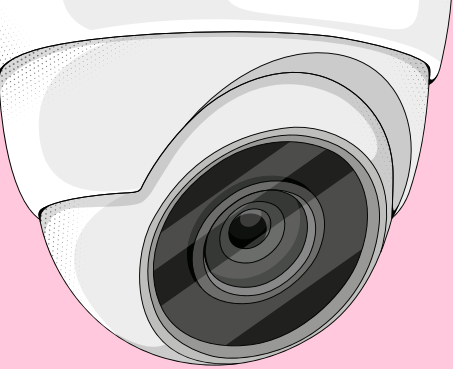
“

Жашоо үчүн окуу - (учиться жить) - социалдык- коммуникативдик компетенттүүлүк;

“

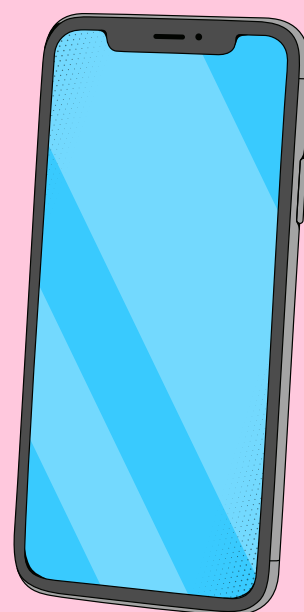
Бар болуу үчүн окуу – (учиться быть) - инсандык негизги сапаттарга ээ болуу компетенттүүлүгү.

Учурдун дагы бир маанилүү маселелеринин бири болгон биологиялык билим берүүнү маалыматташтыруу негизинен **4 багытта** жүрүшү зарыл:

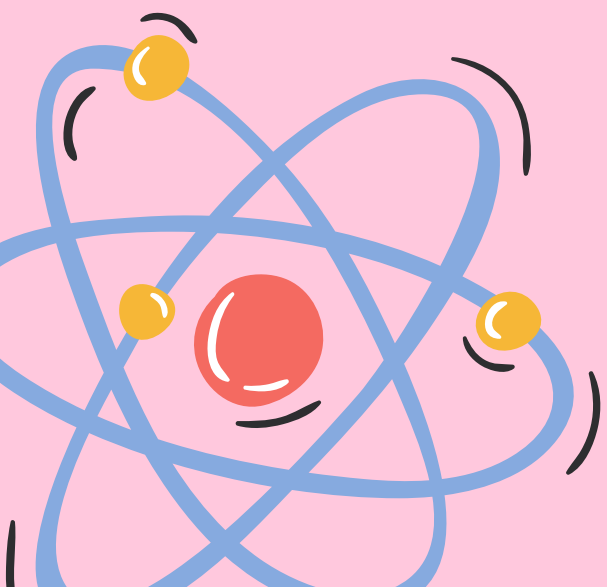
Одной из важнейших современных проблем биологического образования является цифровизация. Цифровизация должна идти по **4 основным** направлениям.

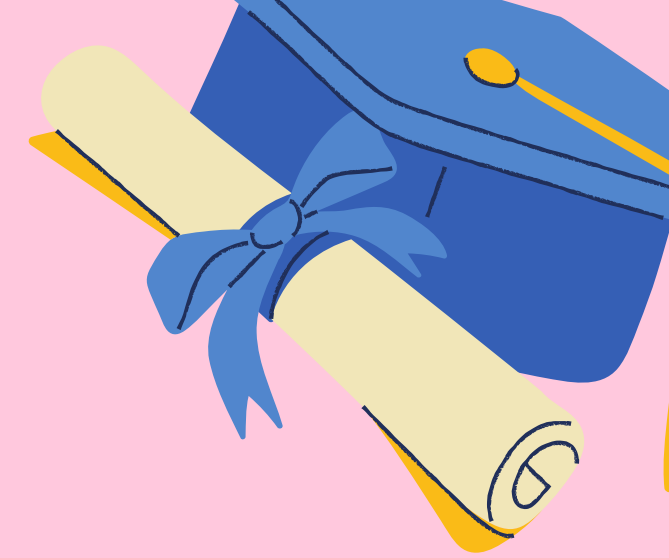

Биринчи багыты – учурдагы заманбап табигый илимий билим берүүнү илимий жактан таанууда алдыңкы принциптеринин бири болгон маалыматташтыруунун биологиялык билим берүүнүн максатында, милдеттеринде, алдынкы баалуулуктарында, мазмунунда чагылышы саналат

Первое направление – это отражение информатизации, которая является одним из ведущих принципов в научном признании современного естественно-научного образования, в целях, задачах, ценностях и содержании биологического образования.

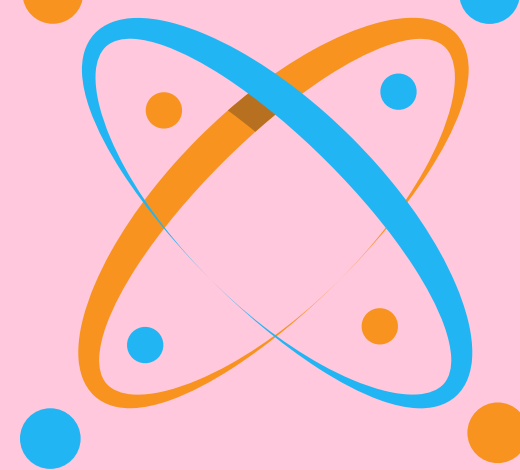

Экинчи багыты – электрондук билим берүү ресурстарынын жана адабияттарынын пайда болушу менен биологиялык билим берүүнүн формаларынын жана методдорунун системасын өнүктүрүү

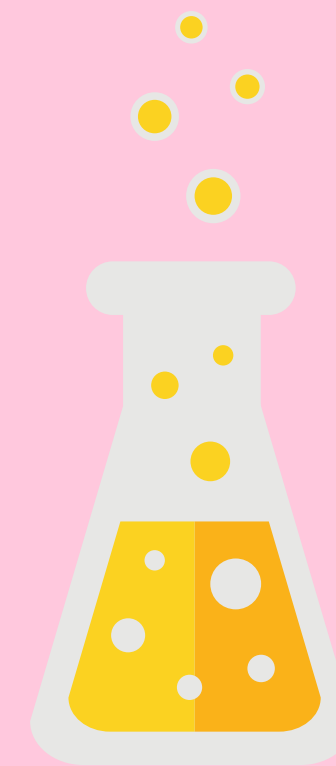
Второе направление – развитие системы форм и методов биологического образования с появлением электронных образовательных ресурсов и литературы.

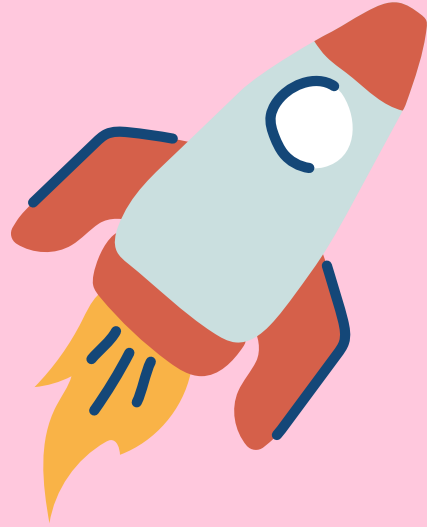

Үчүнчү багыты – виртуалдык деңгээлде биологиялык жана экологиялык экскурсияларды иш жүзүнө ашырып, принципиалдуу жаңы мүмкүнчүлүктөрдү жаратуу.

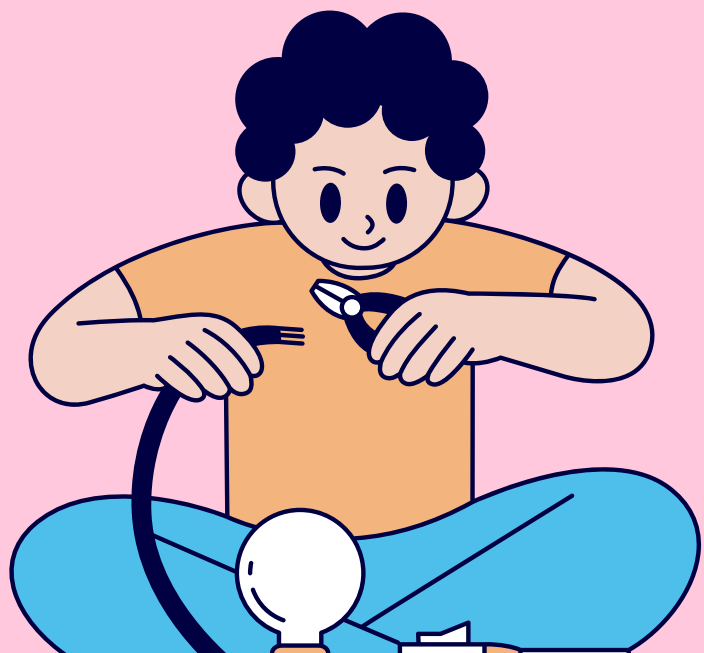
Третье направление – создание принципиально новых возможностей путем проведения биологических и экологических лабораторно-практических работ, экскурсий на виртуальном уровне.

Төртүнчү багыты – телекоммуникациялык проектилердин негизинде биологиялык билим берүүнүн сабактан сырткаркы учурларын көбөйтүү жана аны өркүндөтүү.

Четвертое направление – увеличение и совершенствование внеурочной деятельности биологического образования на основе телекоммуникационных проектов.

7 –класс “Биология” курсунун “Инфузориянын түзүлүшү жана көбөйүшү” деген темадагы №1 лабораториялык иши электрондук форматта иштелип чыгып менин жеке **You Tube каналыма** жайгаштырылды жана аны ушул

шилтеме менен көрүүгө болот:

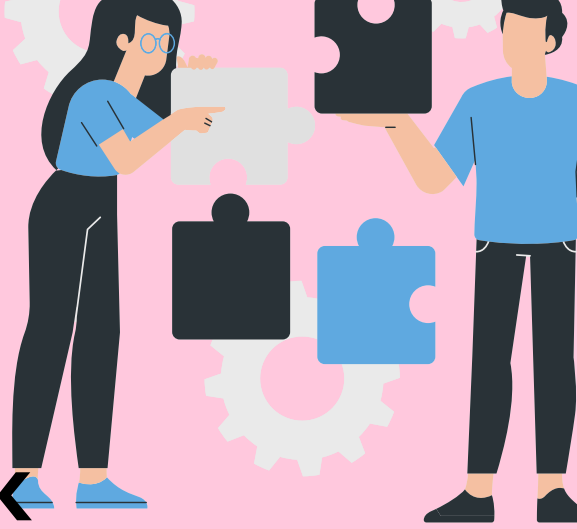
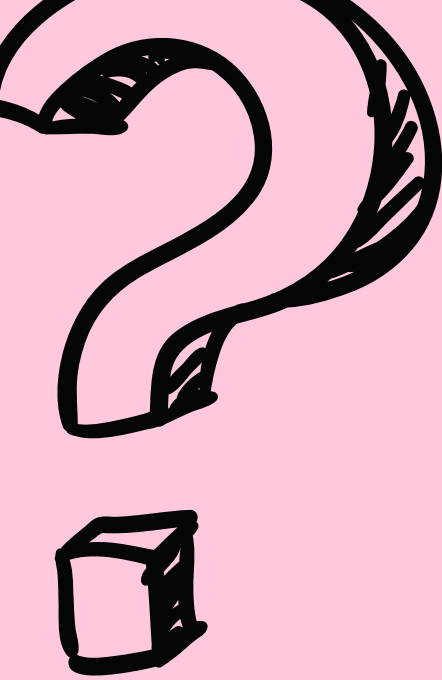
<https://www.youtube.com/watch?v=Ou6BdPfjQmk>.

Лабораторная работа из курса «Биология» для 7 класса на тему «Строение и размножение инфузорий» выполнена в электронном формате и размещена в моем личном **YouTube-канале** и можно

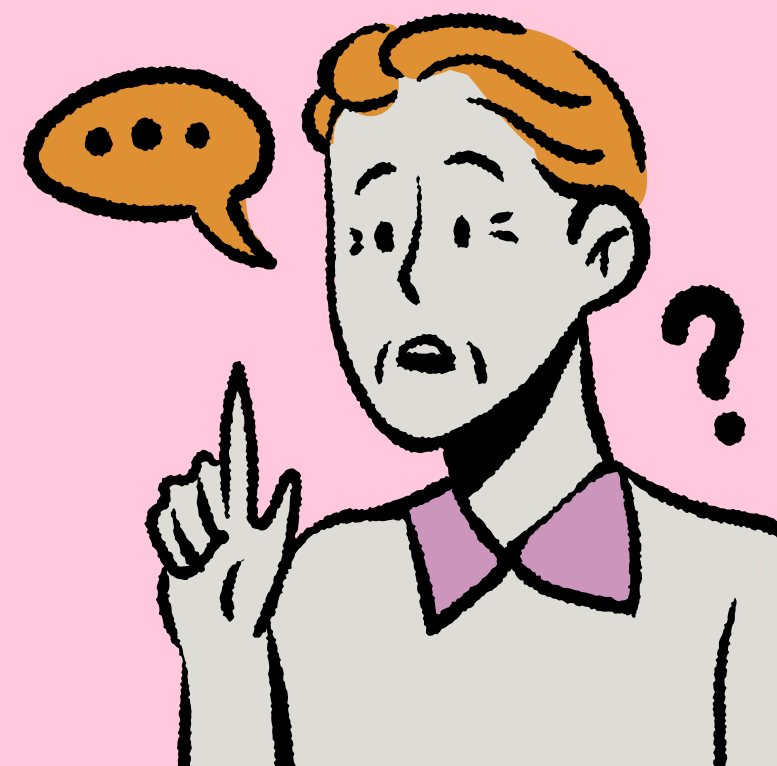
посмотреть по этой ссылке:

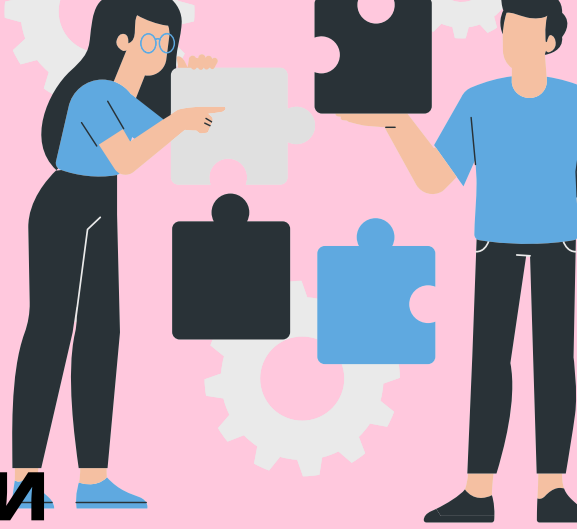
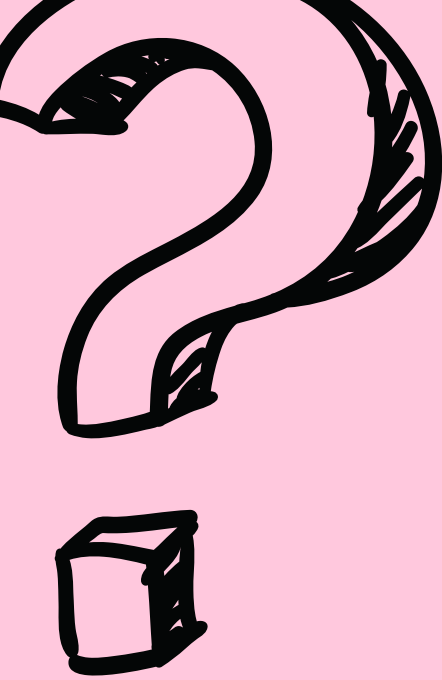
[https://www.youtube.com /watch?v=Ou6BdPfjQmk](https://www.youtube.com/watch?v=Ou6BdPfjQmk) .

**Жандуу жаратылышка, сергек жашоо образына баалуулук
мамилесин калыптандырууну төмөнкү критерийлер
боюнча аныктоого болот:**

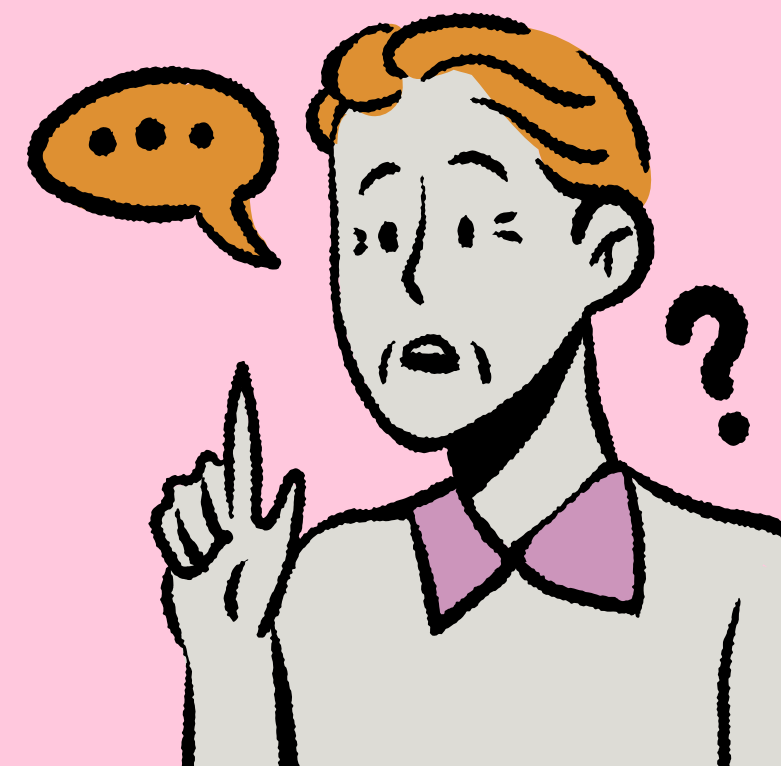
- ✓ Позитивдүүлүк
- ✓ Субъективдүүлүк
- ✓ Прагматикалык эместик
- ✓ Руханий баалуулук

**Формирование ценностного отношения к живой природе и
здоровому образу жизни мы определяем по следующим
критериям:**

- ✓ Позитивность
- ✓ Субъективность
- ✓ Непрагматичность
- ✓ Духовная ценность

Биологияны окутууда окуучулардын инсандык өсүүсү төмөнкүлөргө ылайык аныкталат:

- ★ Окуучу адам менен жаратылыштын өз ара аракеттешүүсү жөнүндө эмнени, кандайча билет?
- ★ Кайсы объектилер, табигый кубулуштар, жаратылышка карата адамдын иш-аракеттери кандайча бааланууга тийиш?
- ★ Адамдын жаратылыш менен болгон мамилесинде эмнени, кандайча реалдуу же идеалдуу өзгөртө алат?
- ★ Окуучу табият менен кантип байланыша алат?

Личностный рост школьников при обучении биологии

определяется:

- ★ Что знает ученик о взаимодействии человека и природы?
- ★ Как оценивать объекты, природные явления и деятельность человека по отношению к природе?
- ★ Что можно изменить реальное или идеальное в отношениях человека с природой?
- ★ Каким образом нужно школьнику общаться с природой?

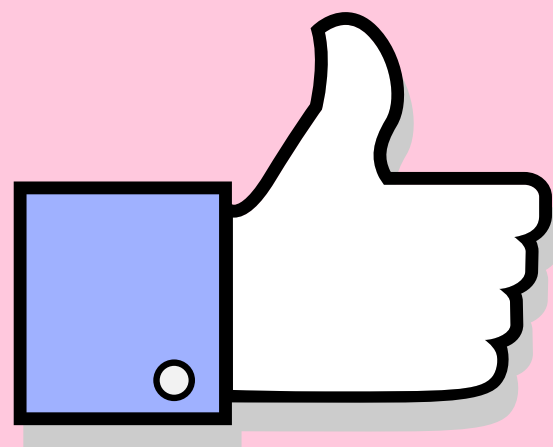
Сунушталуучу кошумча окуу-методикалык материалдар

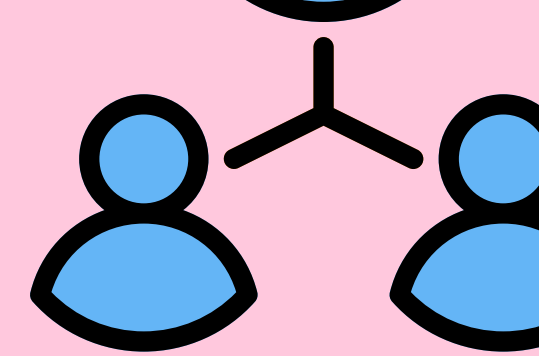
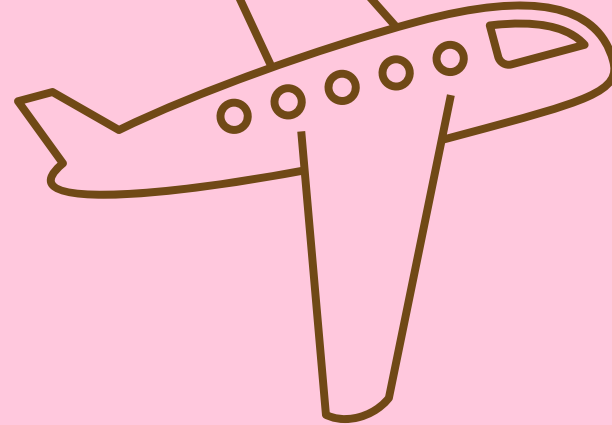
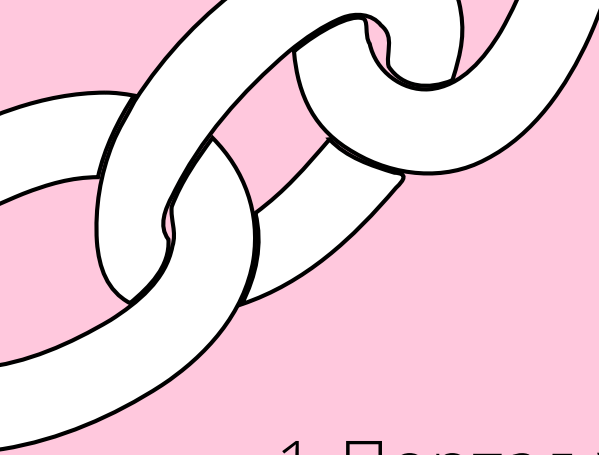
7-класс, Биология “Жаныбарлар” курсу боюнча электрондук лабораториялык иштердин жыйнагын сунуштайбыз (**<https://www.youtube.com/watch?v=Ou6BdPfjQmk>**).
Мындан сырткары биология мугалимдери төмөнкү булактардан дагы маалымат алышса болот:

Рекомендуемые дополнительные учебно-методические материалы

Предлагаем сборник электронных лабораторных работ по курсу «Животные» в учебнике биологии для 7 класса (**<https://www.youtube.com/watch?v=Ou6BdPfjQmk>**).
Также учителя биологии могут получить информацию из следующих источников:

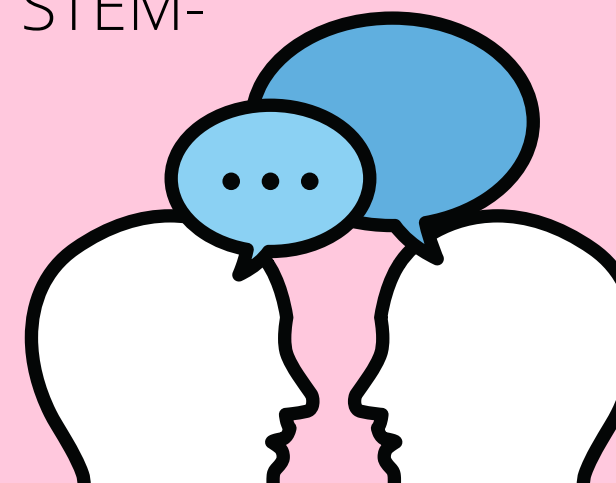
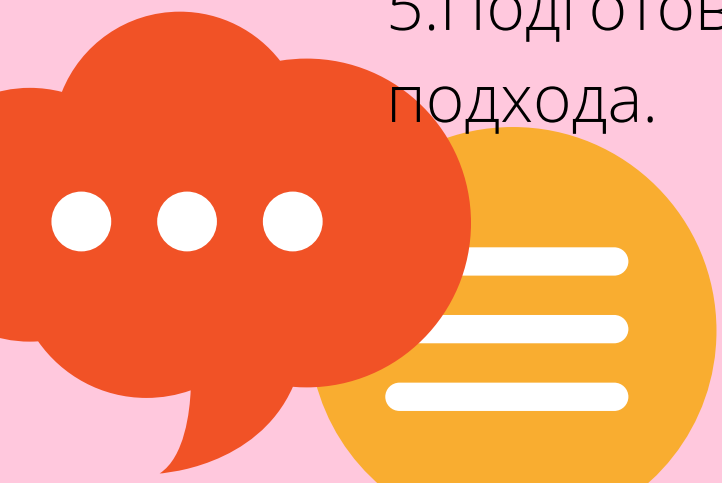
1. Портал **www.mediasabak.org** – “Массалык маалымат каражаттарын колдоо борбору” Фондунун медиа сабак-сайты. Анимация жана видеосабактардан, практикалык көнүгүүлөрдөн, тесттерден жана адабияттардан турат.
2. **<https://kitep.edu.gov.kg>** – Сайт кыргыз, орус, өзбек жана тажик тилдеринде окуган мектептердин окуучулары үчүн 400гө жакын окуу китептерин жана окуу материалдарын камтыйт.
3. **<https://lib.kg/lib/school/>** – сайт окуу материалдарды, китептерди камтыйт.
4. **<https://www.ibilim.kg>** – окуу-методикалык материалдар окутуу кыргыз жана орус тилдеринде жүргүзүлгөн мектептерде колдонууга арналган, билим берүү стандарттарына жооп берет.
5. **<http://www.testing.kg/ru/v-pomosch-abiturientu/videouroki-po-podgotovke-k-ort..html>** – видеосабактар, ЖРТ га даярдоо боюнча материалдар бар.
6. **www.bizdin.kg/** – кыргыз тилиндеги көптөгөн китептер, аудио жана видео материалдар бар.
7. **www.bilimkeni.kg** – сайтта билим берүү ресурстары жана кыргыз тилиндеги 700 видеосабактар бар.
8. **www.tili.kg/** – Интерактивдүү орусча-кыргызча жана кыргызча-орусча онлайн сөздүктү камтыган интернет-ресурс ж.б.

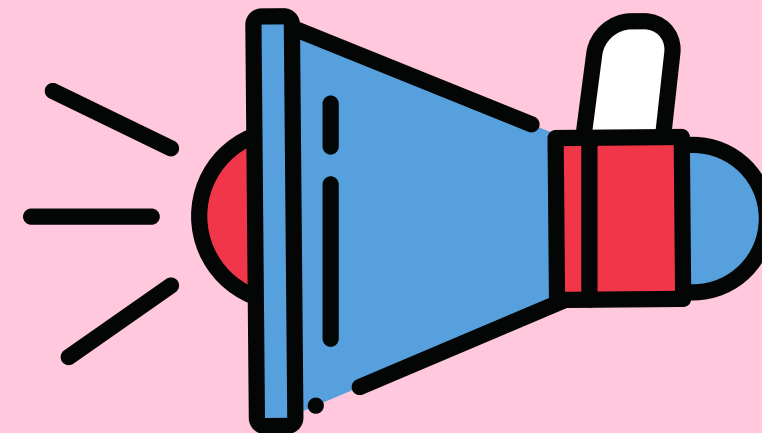
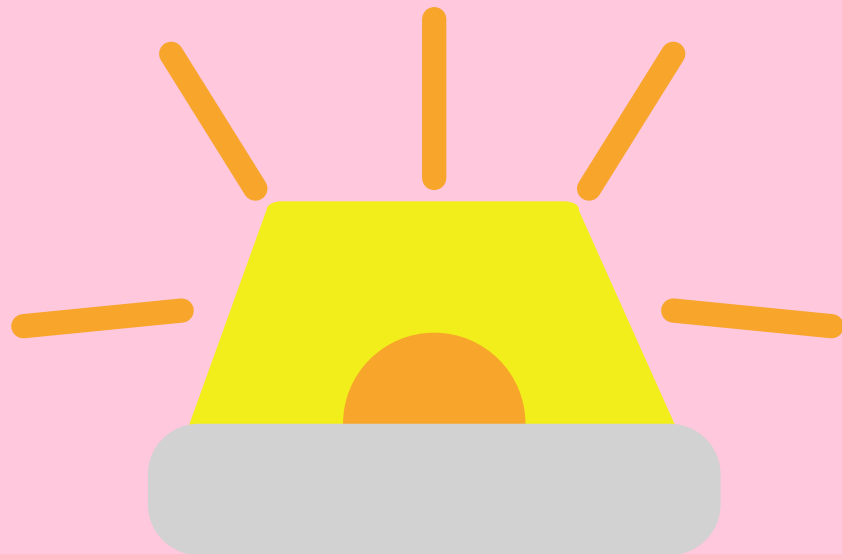
Талкуулоого сунуш кылынган маселелер

1. Биология 7-9-класстарынын окуу китеби, мугалимдер үчүн методикалык колдонмо, окуучулардын жумушчу дептеринин түзүлүшү, мазмуну жана аларды колдонуу.
2. Биология предметин окутуу ишинде жаңы маалыматтык технологияларды, окутуунун интерактивдүү формаларын жана методдорун колдонуу боюнча алдыңкы тажрыйбалар менен таанышуу.
3. Биология предметинин алкагында таалим-тарбия берүүдөгү кыйынчылыктар, алардын пайда болуу себептери жана четтетүү жолдору.
4. Биология боюнча календардык жана тематикалык пландоо маселелери.
5. PISA – 2025 эл аралык изилдөөгө даярдыктардын жүрүшү жана STEM билим берүү боюнча жолдорун аныктоо.

Вопросы, предложенные для обсуждения

1. Обсуждение структуры, содержания учебника, пособий для учителей, рабочих тетрадей учащихся по предмету Биология для 7-9 классов.
2. Передовой опыт по применению новых информационных технологий, интерактивных форм и методов обучения в преподавании предмета Биология.
3. Основные проблемы преподавания Биологии, пути их решения.
4. Вопросы календарно-тематического планирования школьного курса биологии.
5. Подготовка к исследованию PISA-2025, определение путей обучения биологии на основе STEM-подхода.

Көңүл бурганыңыздарга рахмат!

Спасибо за внимание!